

# Kandidaatin ja maisterin tutkintoja koskevat yleiset määräykset lukuvuosille 2015-2018

Nämä määräykset astuvat voimaan 1.8.2015.

Määräykset on vahvistettu informaatiotieteiden yksikön johtokunnassa 10.6.2015. Määräykset ja niiden mahdolliset tarkisteet julkaistaan yksikön verkkosivuilla.

## 1. Informaatiotieteiden yksikön tutkinto-ohjelmat

Informaatiotieteiden yksikössä on kolme luonnontieteellisen koulutusalan tutkinto-ohjelmaa

Informaatiotutkimuksen ja interaktiivisen median tutkinto-ohjelma

Matematiikan ja tilastotieteen tutkinto-ohjelma

Tietojenkäsittelytieteiden tutkinto-ohjelma.

Tutkinto-ohjelmissa suoritettavat tutkinnot ovat luonnontieteiden kandidaatin tutkinto (180 op) ja filosofian maisterin tutkinto (120 op).

Luonnontieteiden kandidaatin tutkinto on alempi korkeakoulututkinto. Filosofian maisterin tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto.

## 2. Tutkintojen yleisrakenne ja vaadittavat opintosuoritukset

Uudet opetussuunnitelmat tulevat voimaan 1.8.2015 ja ovat voimassa kolme lukuvuotta (2015-2018). Tutkintojen yksityiskohtainen rakenne, osaamistavoitteet, sisältö sekä opintojen suorittamisjärjestys määritellään opetussuunnitelmissa. Opetustarjonta vahvistetaan vuosittain opetusohjelmassa. Informaatiotieteiden yksikkö antaa ohjeet siirtymäsäännöksistä vanhan ja uuden opetussuunnitelman välille tutkinto-ohjelmien verkkosivuilla.

Kandidaatin tutkintoa (180 op) varten opiskelija suorittaa opetussuunnitelmassa määritellyt tutkinto-ohjelman opinnot, joihin sisältyy perusopinnot, aineopinnot, kieli- ja viestintäopinnot, sekä yleisiä- ja tieteentekemisen valmiuksia ja valinnaisia opintoja. Aineopintoihin kuuluu kandidaatin tutkielma. Aineopintojen laajuus on yhdessä perusopintokokonaisuuden kanssa vähintään 60 opintopistettä.

Kandidaatin tutkinto sisältää vähintään yhden 25 opintopisteen laajuisen valinnaisten opintojen kokonaisuuden.

Kandidaatin tutkintoon ei voi pääsääntöisesti sisällyttää syventäviä opintoja, eikä syventävien opintojen tasoisia opintokokonaisuuksia.

Maisterin tutkintoa (120 op) varten opiskelija suorittaa hänelle täsmennetyn maisteriopinto-oikeuden syventävät opinnot, joihin sisältyy pro gradu -tutkielma. Syventävien opintojen laajuus on vähintään 80 opintopistettä (paitsi matematiikan aineenopettajaopintosuunnassa vähintään 60 opintopistettä, ja Computational Big Data Analytics –maisteriohjelmassa vähintään 85 opintopistettä).

Opetussuunnitelmissa annetaan ohjeet maisteriopintoihin siirtymisestä sekä opintosuunnan valintamenettelystä ja aikataulusta, mikäli valintaa ei ole tehty jo varsinaisen opiskelijavalinnan yhteydessä.

Maisterin tutkintoon johtava koulutus voidaan järjestää myös temaattisena maisteriohjelmana.

### 3. Kieli- ja viestintäopinnot

Tutkintoihin vaadittavat kieli- ja viestintäopinnot on kuvattu opetussuunnitelmassa.

Muun kuin suomenkielisen koulusivistyksen saaneet voidaan vapauttaa ruotsin kielen opinnoista. Opiskelija, joka ei ole suorittanut vähintään lukion B1-oppimäärää toisen kotimaisen kielen opintoja (vähintään 5 kurssia), voidaan vapauttaa toisen kotimaisen kielen opinnoista. Asiaa koskeva yksikön johtajalle osoitettu hakemus (lomake (pdf)) toimitetaan yksikön opintopäällikölle. (Tämä toisen kotimaisen kielen opinnoista vapauttamista koskeva määräys tarkistettu johtajan päätöksellä 15.6.2016.)

Ruotsinkielisen koulusivistyksen saaneet opiskelijat osoittavat ruotsin kielen taitonsa kypsyysnäytteellä. Toisen kotimaisen kielen (suomen) taidon he osoittavat opintojaksolla tieteellinen kirjoittaminen tai kirjoitusviestintä.

Lisäksi yksikön johtaja voi erityisistä syistä antaa opiskelijalle luvan poiketa opetussuunnitelmassa ja alla määrätyistä kieli- ja viestintäopinnoista.

Kandidaattiohjelmiin kuuluu 15 opintopistettä kieli- ja viestintäopintoja.

Luonnontieteiden kandidaatin tutkinnon kieli- ja viestintäopinnot (15 op):

- vieraan kielen opintopaketti, 4 op (taitotasolla B1-B2)
- ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen viestintä, 4 op
- puheviestinnän opintopaketti 2 op (KKSUOPE tai KKSUPRO)
- tieteellinen kirjoittaminen, 3 op
- valinnainen opintopaketti, 2 op (ruotsin tai vieraan kielen opintopaketti taitotasolla B1-C2 tai suomen kielen tieteellisen kirjoittamisen tai puheviestinnän valinnainen opintopaketti)

Opiskelijat, jotka ovat saaneet koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä voivat suorittaa kandidaatin tutkintoon vaihtoehtoisesti seuraavat 15 op:n laajuiset kieli- ja viestintäopinnot:

- KKENLUK Introduction to Academic English 4 op
- Suomen kieli, vähintään 6 op
- valinnaisia kieliopintoja 5 op

Maisteriohjelmien kieli- ja viestintäopinnot:

Mikäli maisteritutkinnon opiskelija, joka on saanut koulusivistyksensä suomen tai ruotsin kielellä, ei ole alempaan korkeakoulututkintoon sisältyvissä tai vastaavissa opinnoissaan suorittanut tutkintoasetuksen vaatimia toisen kotimaisen kielen opintoja, tulee ne suorittaa maisterin tutkintoa varten.

Muut maisterin tutkintojen mahdolliset pakolliset kieli- ja viestintäopinnot määritellään erikseen opetussuunnitelmassa. Informaatiotieteiden yksikön englanninkielisiin maisterin tutkintoihin vahvistetut kieli- ja viestintäopinnot on kuvattu alla.

Englanninkielisten maisterin tutkintojen kieli- ja viestintäopinnot

Language and Communication Studies (MSc programmes given in English)

International students (8 ECTS):

- KKENMP3 Scientific Writing, 5 ECTS
- KKSU1 Finnish Elementary Course 1, 3 ECTS

Students with education in Finnish and BSc degree taken outside SIS (9 ECTS):

- KKENMP3 Scientific Writing, 5 ECTS
- KKRULUK Swedish Written and Oral Communication, 4 ECTS

Swedish course is required only if no Swedish studies were taken in the Bachelor's degree.

Students who have taken their BSc degree at SIS:

-KKENMP3 Scientific Writing, 5 ECTS

The course is recommended if the Master's thesis is written in English.

#### 4. Harjoittelu

Tutkintoon voi sisältyä harjoittelua, jonka järjestämisestä vastaa opiskelija. Harjoittelun voi suorittaa myös ulkomailla. Kahden opintopisteen suoritusta vastaa vähintään yhden viikon ja enintään kolmen viikon harjoittelu. Kandidaatin ja maisterin tutkintojen minimilaajuuteen voi sisällyttää harjoittelua kuitenkin yhteenlaskettuna enintään 10 opintopistettä. Samaa periaatetta sovelletaan myös AMK-tutkinnon pohjalta suoritettavaan maisterin tutkintoon.

Harjoittelun tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- tutkinto-ohjelman harjoittelujakson vastuuhenkilö hyväksyy harjoittelupaikan ja harjoittelun etukäteen laaditun suunnitelman pohjalta
- opiskelijalla on nimetty ohjaaja (työpaikkaohjaaja) harjoittelupaikassa harjoitteluajaksi
- opiskelija laatii suorittamastaan harjoittelusta kirjallisen selvityksen, jonka perusteella harjoittelun vastuuhenkilö päättää opintosuorituksen hyväksymisestä.

Harjoittelun laajuudesta ja suorittamisesta määrätään tarkemmin opetussuunnitelmassa.

#### 5. Henkilökohtaiset opintosuunnitelmat

Kaikki opiskelijat laativat opintojensa etenemisen ja suorittamisen tueksi henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS), jota käytetään opinto-ohjauksen ja asiantuntijaksi kasvun välineenä. Kandidaatin tutkinnossa opintosuunnitelma laaditaan osana Opintojen ohjattu suunnittelu -opintojaksoa opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Maisterin tutkinnon opinnoista laaditaan opintosuunnitelma maisterin tutkinnon vastuopettajan kanssa.

Henkilökohtaisten opintosuunnitelmien laadinnasta saa lisätietoja tutkinto-ohjelmista.

Informaatiotieteiden yksikön tutkintojen ohjaussuunnitelmat löytyvät tutkinto-ohjelmien verkkosivuilta.

## 6. Tutkinto-ohjelman vaihtaminen

Informaatiotieteiden yksikön johtaja voi erityisistä syistä ja vastaanottavan tutkinto-ohjelman suostumuksella myöntää opiskelijalle oikeuden vaihtaa tutkinto-ohjelmaa/opintosuuntaa saman tutkinnon sisällä opintojen aikana. Päätöstä tehtäessä otetaan huomioon opiskelijan esittämien perustelujen lisäksi hänen siihen asti suorittamansa opintosuoritukset. Tutkinnon vaihtaminen yliopiston sisällä tapahtuu erillishaun, maisterihaun tai yhteishaun kautta.

Katso lisätietoja yliopiston valintaoppaasta.

## 7. Tutkintorakenteesta poikkeaminen

Informaatiotieteiden yksikön johtaja voi perustellusta syystä myöntää opiskelijalle oikeuden poiketa opetussuunnitelmassa vahvistetusta tutkintorakenteesta. Hakemuksen jättämiselle ei ole määräaikaa. Hakemus toimitetaan tieteenalayksikön opintopäällikölle.

## 8. Opintosuoritusten hyväksilukeminen ja AHOT-menettely

Aiempien opintojen hyväksilukeminen tapahtuu yliopiston tutkintosäännössä mainittujen yleisperiaatteiden nojalla.

Toisessa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa suoritettujen opintojen hyväksilukemisesta päättää informaatiotieteiden yksikön johtaja, opintosuorituksesta vastaava opettaja, opintopäällikkö tai muu siihen erikseen valtuutettu henkilö.

Yksittäisten opintojaksojen tai osasuoritusten kohdalla aiemmin hankittua osaamista arvioidaan suhteessa voimassa olevan opetussuunnitelman osaamistavoitteisiin. Tutkinnon laadunvarmistuksen näkökulmasta lähtökohtana on, että hyväksiluettavat opinnot eivät ole yli 10 vuotta vanhoja. Jos opintosuoritukset ovat yli 10 vuotta vanhoja, opintojakson vastuupettaja voi arvioida opintojen vanhentumista ja opiskelijalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää opintosuorista tai antaa näyttö osaamisestaan.

Opinnot, joita ei ole jo sisällytetty johonkin toiseen tutkintoon, voidaan joko sisällyttää tutkintoon sellaisenaan tai niillä voidaan korvata sisällöltään ja tasoltaan vastaavia opintojaksoja tai niiden osia. Opintojen sisällyttäminen tutkintoon tarkoittaa muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa suoritettujen opintojen liittämistä osaksi tutkintoa sellaisenaan esimerkiksi valinnaisina opintoina.

Opintojen sisällyttämisestä päättää opintopäällikkö tai muu siihen erikseen valtuutettu henkilö. Opintojen korvaaminen opetussuunnitelmassa oleviin opintojaksoihin edellyttää sisällöllistä ja tasollista vastaavuutta. Opintojen korvaamisesta päättää pääsääntöisesti opintosuorituksesta vastaava opettaja tai muu siihen erikseen valtuutettu henkilö.

Alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon voidaan lukea hyväksi aikaisemmin suoritettun korkeakoulututkinnon perusteella opetussuunnitelman mukaisia pakollisia opintoja. Pakolliset opinnot tarkoittavat oman tutkinto-ohjelman perus-, aine- ja syventäviä opintoja, kieli- ja viestintäopintoja sekä yleisiin opiskelu- ja tieteentekemisen valmiuksiin kuuluvia opintoja, sekä opetussuunnitelmassa erikseen pakollisiksi määrättyjä valinnaisten opintojen kokonaisuuksia. Opinnäytteitä ei hyväksilueta.

Alempaan korkeakoulututkintoon sisältyneitä opintoja ei hyväksilueta ylempään korkeakoulututkintoon.

Tarkemmat tiedot muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta löytyvät informaatiotieteiden yksikön verkkosivuilta.

## 9. Kandidaatin tutkinnosta luopuminen ja opiskelu suoraan maisterin tutkintoa varten

Opiskelija, joka on jo suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon ja joka on saanut informaatiotieteiden yksikössä opinto-oikeuden sekä kandidaatin että maisterin tutkintoon, voi hakea opinto-oikeuden muutosta opiskellakseen suoraan vain maisterin tutkinnon. Samalla opiskelija luopuu kandidaatin tutkinto-oikeudesta. Opinto-oikeuden muutos saattaa edellyttää täydentävien opintojen suorittamista. Mikäli täydentäviä opintoja tulisi suoritettavaksi enintään 60 opintopistettä, opiskelijan tulee hakea opinto-oikeuden muutosta. Opinto-oikeuden muuttamista koskevat tarkemmat ohjeet löytyvät informaatiotieteiden yksikön verkkosivuilta.

## 10. Opintosuoritusten täydentäminen

Mikäli tutkinto-ohjelmaan/opintosuuntaan hyväksytty opiskelija on suorittanut aikaisemmin saman tutkinto-ohjelman opintoja valinnaisina opintoina suppeampien vaatimusten mukaisesti, hänen tulee täydentää opintonsa tutkinto-ohjelman omien opiskelijoiden vaatimuksia vastaaviksi tutkinto-ohjelman määräämällä tavalla.

## 11. Opintojen vanheneminen

Tutkintojen suorittamisen aikana tehdyt opintokokonaisuudet, yhteisten opintojen opintojaksot, kypsyysnäyte ja kielitaidosta saadut merkinnät eivät pääsääntöisesti vanhene ja ne lasketaan alkuperäisen laajuisina tutkintoon.

Siirtymäsäännöissä annetaan ohjeet keskeneräisten opintokokonaisuuksien täydentämisestä.

Osasuoritusten vanhenemisesta annetaan määräykset opetussuunnitelmissa.

Tutkinto-ohjelma voi määrätä opintokokonaisuutta täydentäviä opintoja, mikäli se on opintojen jatkamisen kannalta perusteltua. Mikäli opetussuunnitelma on olennaisesti muuttunut, opiskelijan tulee ennen keskeneräisen opintokokonaisuuden loppuun suorittamista neuvotella tästä opintokokonaisuudesta vastuopettajan kanssa.

Tutkinnon laadunvarmistuksen näkökulmasta lähtökohtana on, että opinnot eivät pääsääntöisesti ole yli 10 vuotta vanhoja. Jos opintosuoritukset ovat yli 10 vuotta vanhoja, opintojakson tai -kokonaisuuden vastuopettaja voi arvioida opintojen vanhentumista ja opiskelijalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää opintosuorista tai antaa näyttö osaamisestaan.

Vanhat approbatur, cum laude approbatur ja laudatur arvosanaopinnot sekä niihin sisältyvät osasuoritukset ja opetusjaostotutkinnon kurssiarvosanat (alin, keski- ja ylin kurssi) katsotaan vanhentuneiksi, eikä niitä enää muuteta opintopisteiksi tai hyväksyttyä korvaavuuksina tutkintoihin ellei ao. opettajan kanssa erityisestä syystä toisin sovita.

## 12. Opintosuorituksen arviointi ja kirjaaminen

Opintosuoritusten arvioinnissa ja kirjaamisessa noudatetaan Tampereen yliopiston opintojen arviointisääntöä ja sen arviointiasteikkoa. Opintojen arvioinnista määrätään tarkemmin opetussuunnitelmassa ja opetusohjelmassa.

Opintojaksojen opintosuoritukset, opintokokonaisuudet ja alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvät opinnäytteet arvioidaan hyväksytyiksi tai hylätyiksi. Hyväksytystä suorituksesta annetaan arvosana, jollei ole perusteltua syytä olla antamatta arvosanaa. Arvosanat ovat 1=välttävä, 2=tyydyttävä, 3=hyvä, 4=kiitettävä, 5=erinomainen.

Mikäli opiskelija ei osallistu opetukseen eikä peru kurssipaikkaansa tai keskeyttää kurssin, hänen opintosuorituksensa arvioidaan arvosanalla hylätty.

Opintokokonaisuuden arvosana lasketaan kokonaisuuden opintojaksojen arvosanoista opintopistemäärällä painotettuna keskiarvona. Pelkästään hyväksyttynä arvioitu opintosuoritus ei vaikuta kokonaisuuden arvosanaan.

Kandidaatin tutkielman arvosana lasketaan mukaan aineopintojen kokonaisuudesta annettavaan arvosanaan ja pro gradu-tutkielman arvosana lasketaan mukaan syventävien opintojen kokonaisuudesta annettavaan arvosanaan.

Tutkintotodistukseen merkitään kokonaisuuksittain kokonaisopintopistemäärä ja kokonaisarvosana sanallisena. Kandidaatin tutkintotodistukseen merkitään tutkinto-ohjelman perus- ja aineopintojen kokonaisopintopistemäärä ja -arviointi. Maisterin tutkintotodistukseen merkitään vastaavasti tutkinto-ohjelman syventävät opinnot. Valinnaiset opinnot merkitään todistukseen, mikäli niitä on suoritettu pääsääntöisesti vähintään 15 opintopisteen laajuinen kokonaisuus. Opintokokonaisuus merkitään todistukseen vain, mikäli siitä on annettu kokonaismerkintä. Kokonaismerkintään kootaan kaikki kyseiseen kokonaisuuteen kuuluvat opintojaksot.

### 13. Etusijajärjestys

Mikäli johonkin opintojaksoon, harjoituksiin, seminaareihin tai ryhmäopetukseen ilmoittautuu määräaikana opintojakson tai kurssin edeltävät opinnot suorittaneita enemmän kuin ryhmään mahtuu, ryhmään otetaan ensin opiskelijat, joille opintojakso on opinto-oikeuden mukaan pakollinen. Mikäli kaikkia näitä opiskelijoita ei voida ottaa opetusryhmään, etuoikeus osallistumiseen määräytyy ko. tutkinto-ohjelman ja/tai opintosuunnan, opintojen määrän ja opintomenestyksen perusteella.

Opintojaksoja voidaan opetussuunnitelmassa rajoittaa vain oman tutkinto-ohjelman tai yksikön opiskelijoille.

Erityisistä syistä opintojakson opettaja voi myöntää poikkeuksia edellä oleviin määräyksiin. Epäselvissä tapauksissa asian ratkaisee informaatiotieteiden yksikön johtaja.

### 14. Harjoitusaine

Harjoitusaine(aineita) voidaan kirjoittaa kandidaatin tai maisterin tutkinnon yhteydessä siten kuin eri tutkinto-ohjelmien opetussuunnitelmissa määrätään. Harjoitusaine voidaan sisällyttää osaksi opinnäytettä.

### 15. Kandidaattitutkielma

Kandidaatin tutkintoa varten opiskelija suorittaa kandidaattitutkielman ja tutkielmaan liittyvän kypsyysnäytteen. Tutkielman tavoitteet ja suoritustapa määritellään opetussuunnitelmassa.



Kandidaattitutkielmaa edeltävistä opinnoista määrätään tarkemmin opetussuunnitelmassa. Kandidaattitutkielman laajuus on 10 opintopistettä.

### 15.1. Kandidaattitutkielmaan liittyvä kypsyysnäyte

Kypsyysnäytteen tehtävänä on osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kotimaisella kielellä, jolla opiskelija on saanut koulusivistyksensä.

Koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä saaneet suorittavat kypsyysnäytteen englannin kielellä. Muun kielen käyttämisestä kypsyyskokeen kielenä määrää yksikön johtaja.

Kypsyysnäyte kirjoitetaan aina esseemuotoisena silloin, kun opiskelija ei ole aiemmin osoittanut kielitaitoa kypsyysnäytteellä.

Opiskelijan ei tarvitse osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa samalla kielellä suoritettavaa korkeakoulututkintoa varten annettavassa kypsyysnäytteessä, kun hän on aiemmin osoittanut kielitaitonsa alemmaa tai ylempää korkeakoulututkintoa varten antamassaan kypsyysnäytteessä. Tällöin kypsyysnäytteessä osoitetaan perehtyneisyys tutkielman alaan ja tutkielman tiivistelmä toimii kypsyysnäytteenä.

Ammattikorkeakoulututkintoa varten annetussa kypsyysnäytteessä osoitettu suomen tai ruotsin kielen taito rinnastetaan alemmaa korkeakoulututkintoa varten osoitettuun kielitaitoon.

### 15.2. Kandidaattitutkielman jättämistä koskevat ohjeet

Kandidaattitutkielma palautetaan informaatiotieteiden yksikköön viimeistään seitsemän (7) päivää ennen kypsyysnäytteen suoritusilaisuutta. Kandidaatin tutkielman palauttamisesta annetaan erilliset ohjeet.

### 15.3. Kandidaattitutkielman arviointi

Kandidaattitutkielman tarkastaa opintojaksosta vastaava opettaja ja hyväksyy informaatiotieteiden yksikön johtaja (tai hänen määräämänsä henkilö) tarkastajan lausunnon perusteella. Hyväksytty tutkielma arvioidaan arvostella asteikolla 1-5. Hyväksytty tutkielma sisältää myös hyväksytyyn kypsyysnäytteen.

Arvioitua ja hyväksyttyä alempaan korkeakoulututkintoon sisältyvää opinnäytettä ei voi uusia.

Kandidaattitutkielmasta saa lisäohjeita tutkinto-ohjelmasta.

#### 15.4. Kandidaattitutkielman arvioinnin oikaisupyynnö ja -menettely

Kandidaattitutkielman arviointiin tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen kirjallisesti oikaisua informaatiotieteiden yksikön johtajalta neljäntoista (14) päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan henkilökohtaisesti tietoonsa. Oikaisuvaatimus toimitetaan yksikön opintopäällikölle.

Oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen tyytymätön voi saattaa asian yliopiston muutoksenhakulautakunnan käsiteltäväksi neljäntoista (14) päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon. Muutoksenhakulautakunnan oikaisupyynnön johdosta tekemästä päätöksestä ei voi valittaa.

Tampereen yliopisto antaa opinnäyteohjeessaan tarkemmat tutkielmaa ja kypsyysnäytettä koskevat ohjeet.

#### 16. Pro gradu -tutkielma

Maisterin tutkintoa varten opiskelija suorittaa tutkinto-ohjelman syventävien opintojen opinnäytteenä pro gradu -tutkielman ja tutkielmaan liittyvän kypsyysnäytteen. Pro gradu -tutkielman tulee olla valitun maisteriopintosuunnan alalta.

Syventäviin opintoihin sisältyvän tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, hyvien tieteellisten käytäntöjen, tarvittavien tutkimusmenetelmien hallintaa ja valmiutta tieteelliseen esitystapaan ja kirjalliseen ilmaisuun. Pro gradu -tutkielman laajuus on 40 opintopistettä. Matematiikan aineenopettajaopintosuunnan tutkielman laajuus voi kuitenkin olla 25 tai 40 opintopistettä.

Tutkielma voidaan laatia seuraavien vaihtoehtojen mukaisesti:

- yhtenäinen tutkielma (monografiatutkielma)
- samaa ongelmakokonaisuutta käsittelevien kirjoitusten ja niistä laaditun selosteen muodostama kokonaisuus (artikkelitutkielma).

Tutkielmaksi voidaan hyväksyä myös aikaisemmin julkaistu tutkimus edellyttäen, että se vastaa tutkielmalle asetettavia vaatimuksia.

Jos tutkielma laaditaan ryhmätyönä, tulee jokaisen työhön osallistuvan opiskelijan itsenäisen osuuden olla eroteltavissa ryhmän muiden jäsenten työpanoksesta. Tällaiselta tutkielmalta edellytetään myös, että jokaisen työhön osallistuvan opiskelijan työ määrä vastaa henkilökohtaiseen tutkielmaan vaadittavaa työpanosta. Tutkielma arvioidaan kunkin opiskelijan osalta erikseen. Yhteistutkielma voidaan laatia kahden tai useamman tutkinto-ohjelman tai opintosuunnan alalta. Tällöin kunkin tutkinto-ohjelman tai opintosuunnan ja opiskelijan osalta määrätään tarkastajat erikseen.

### 16.1. Pro gradu -tutkielmaan liittyvä kypsyysnäyte

Kypsyysnäytteen tehtävänä on osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kotimaisella kielellä, jolla opiskelija on saanut koulusivistyksensä.

Koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä saaneet suorittavat kypsyysnäytteen englannin kielellä. Muun kielen käyttämisestä kypsyyskokeen kielenä määrää yksikön johtaja.

Kypsyysnäyte kirjoitetaan aina esseemuotoisena silloin, kun opiskelija ei ole aiemmin osoittanut kielitaitoa kypsyysnäytteellä.

Opiskelijan ei tarvitse osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa samalla kielellä suoritettavaa korkeakoulututkintoa varten annettavassa kypsyysnäytteessä, kun hän on aiemmin osoittanut kielitaitonsa alemmaa tai ylempää korkeakoulututkintoa varten antamassaan kypsyysnäytteessä. Tällöin kypsyysnäytteellä osoitetaan perehtyneisyys tutkielman alaan ja tutkielman tiivistelmä toimii kypsyysnäytteenä.

Ammattikorkeakoulututkintoa varten annetussa kypsyysnäytteessä osoitettu suomen tai ruotsin kielen taito rinnastetaan alemmaa korkeakoulututkintoa varten osoitettuun kielitaitoon.

### 16.2. Pro gradu -tutkielman jättämistä koskevat ohjeet

Pro gradu -tutkielma on yliopistollinen opinnäyte, jonka tekemisessä opiskelijan tulee noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä sekä opiskelun ja tutkimuksen eettisiä periaatteita opetussuunnitelmassa kuvattujen osaamistavoitteiden pohjalta. Hyvän tieteellisen käytännön varmistamiseksi jokainen pro gradu -tutkielma tarkistetaan Turnitin-plagiaatintunnistusohjelman avulla ennen tutkielman jättämistä varsinaiseen arviointiprosessiin. Tarkastuksen tekee tutkielman ohjaaja.

Pro gradu -tutkielma luovutetaan sähköisessä muodossa arviointiprosessia, kirjaston kokoelmaa ja arkistointia varten informaatiotieteiden yksikön/tutkinto-ohjelman ja kirjaston antamien ohjeiden mukaisesti. Ohjeita löytyy kirjaston ja yksikön verkkosivuilta. Tutkielmaan liitetään erillinen 1-2 sivun pituinen tiivistelmä. Tiivistelmän laadintaohjeet saa tutkinto-ohjelmasta.

Jos opetussuunnitelmassa on edellytetty suoritettavaksi harjoitusaine, harjoitusaine on oltava suoritettuna ennen pro gradu -tutkielman luovuttamista arviointiprosessiin.

### 16.3. Pro gradu -tutkielman arviointi

Pro gradu -tutkielmasta antaa lausuntonsa vähintään kaksi informaatiotieteiden yksikön johtajan määräämää tarkastajaa.

Kun opinnäytteeseen liittyy esseemuotoinen kypsyysnäyte, tarkastajat antavat lausuntonsa neljän viikon kuluessa kypsyysnäytteen antamisesta. Muussa tapauksessa lausunto annetaan kolmen viikon kuluessa. Informaatiotieteiden yksikön johtaja voi erityisen painavasta syystä myöntää poikkeuksen määräaikaan.

Tarkastajien lausunto lähetetään opiskelijalle tiedoksi ennen tutkielman arviointia. Samalla hänelle varataan tilaisuus lausuntoa koskevan vastineen antamiseen. Mahdollinen vastine on toimitettava tieteenalayksikköön annettuun määräaikaan mennessä. Ellei opiskelija esitä vastinetta, yksikön johtaja päättää tutkielman arvostelusta lausuntojen perusteella. Mahdollisen vastineen käsittelee tieteenalayksikön johtaja, joka voi tarvittaessa saattaa asian tieteenalayksikön johtokunnan ratkaistavaksi.

Hyväksytyin pro gradu -tutkielman arvioinnissa käytetään asteikkoa: 1=välttävä, 2=tyydyttävä, 3=hyvä, 4=kiitettävä, 5=erinomainen.

Arvioitua ja hyväksyttyä ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvää opinnäytettä ei voi uusia.

### 16.4. Pro gradu -tutkielman arvioinnin oikaisupyyntö ja -menettely

Pro gradu -tutkielman arviointiin tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen kirjallisesti oikaisua informaatiotieteiden yksikön johtokunnalta neljäntoista (14) päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan henkilökohtaisesti tietoonsa.

Tampereen yliopisto antaa opinnäyteohjeessaan tarkemmat tutkielmaa ja kypsyysnäytettä koskevat ohjeet.

#### 17. Valinnaisiin opintoihin sisältyvä syventävien opintojen tutkielma (muiden tutkinto-ohjelmien opiskelijat)

Valinnaisina opintoina suoritettaviin syventäviin opintoihin kuuluvan tutkielman laajuus määrätään opetussuunnitelmassa. Informaatiotieteiden yksikön johtaja määrää valinnaisina opintoina suoritettaviin syventäviin opintoihin sisältyvälle tutkielmalle yhden tai kaksi tarkastajaa. Yksikön johtaja hyväksyy tutkielman. Hyväksytyn valinnaisina opintoina suoritettun tutkielman arvioinnissa voidaan käyttää asteikkoa 1=välttävä, 2=tydyttävä, 3=hyvä, 4=kiitettävä, 5=erinomainen. Valinnaisina opintoina suoritettua tutkielmaa varten ei kirjoiteta harjoitusainetta eikä kypsyysnäytettä. Muilta osin noudatetaan pro gradu -tutkielmaa koskevia määräyksiä.

#### 18. Valmistuminen

Informaatiotieteiden yksikön johtaja myöntää tutkintotodistuksen hakemuksesta, kun kaikki tutkintoon vaaditut opinnot on suoritettu.

Tutkintotodistusta haetaan NettiOpsun kautta sähköisellä tutkintotodistushakemuslomakkeella.

Ennen tutkintotodistushakemuksen jättämistä opiskelijan on huolehdittava siitä, että tutkintoon vaadittavat opinnot ja opintokokonaisuusmerkinnät on rekisteröity.

#### 19. Koulutuksen kehittäminen

Tutkinto-ohjelmien kehittämistä ja opetussuunnitelmien valmistelua varten informaatiotieteiden yksikkö asettaa työryhmiä, jossa on jäseninä opettajia, opiskelijoita sekä muita asiantuntijoita ja sidosryhmien edustajia tarpeen mukaan.

Seuranta- ja palautetietoa hyödynnetään opetuksen kehittämisessä ja toiminnan arvioinnissa. Informaatiotieteiden yksikön tutkintokoulutuksen ja kurssipalautteiden palautejärjestelmä on kuvattu yksikön verkkosivuilla.

Opetuksesta vastuussa oleva opettaja järjestää opetuksen ja oppimisen arvioinnin. Tutkinto-ohjelman laadunhallinnasta vastaa tutkinto-ohjelmavastaava. Laajemmasta arvioinnista vastaa yksikön johtaja.